

TÁJÉKOZTATÓ A VADKÁROKRÓL, VALAMINT A GAZDÁLKODÓI VADKÁRIGÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSI LEHETŐSÉGÉRŐL

1. A vad, illetve a vadgazdálkodás kapcsán felmerülő káresetek

1.1. A vadkár

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvényben (a továbbiakban: Vtv.) foglaltak alapján **vadkárnak minősül**

- a gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vaddisznó, valamint a muflon által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá
- az őz, a mezei nyúl és a fácán által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdősítésben, valamint a csemetekertben

okozott kár tíz százalékot meghaladó része*.

* Nem tekinthető vadkárnak, és így a vadkár számításánál nem vehető figyelembe a megújuló természeti erőforrásnak és nemzeti vagyonnak minősülő vadállomány életfeltételeinek kielégítésére szolgáló természetes önfenntartási érték.

A mezőgazdaságban okozott vadkár a vad táplálkozása, taposása, túrása vagy törése következtében a szántóföldön, a gyümölcsösben és a szőlőben a mezőgazdasági kultúra terméskiesését előidéző károsítás. A gyümölcs-, illetve szőlőtelepítésben bekövetkezett vadkár pénzértékét a pótlás mértékének arányában kell meghatározni.

A vadkár tíz százalékot meghaladó részét a bekövetkezett összes kár alapján kell számolni.

Az erdei vadkárrok egységes elvek mentén történő meghatározására a közeljövőben **vadkár felmérési útmutató** kerül kiadásra.

A vadászatra jogosult köteles a vad által okozott kárt a károsultnak megtéríteni.

A vadkár megtérítésére az köteles, aki a kárt okozó vadfajjal vadgazdálkodási tevékenységet folytat és annak vadászatára jogosult, valamint akinek vadászterületén a károkozás bekövetkezett, illetve akinek vadászterületéről a vad kiváltott.

Ha a vadászatra jogosult a jóváhagyott éves vadgazdálkodási tervben a gímszarvasra és a vaddisznóra előírt elejtési tervszámokat nem teljesíti, akkor a következő vadászati évben a bekövetkezett vadkár teljes egészében a vadászatra jogosultat terheli.

1.2. A vadászható állat által okozott kár

A vadászatra jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján **köteles** a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni azzal, hogy a vadászatra jogosult ellenőrzési körén kívül eső oknak a vadászati jog gyakorlásán és a vadgazdálkodási tevékenység folytatásán kívül eső okot kell tekinteni.

1.3. A vadászati kár

A vadászatra jogosult **köteles a károsultnak megtéríteni** a vadászterületen a vadászati jog gyakorlásában részt vevő személyek által a mezőgazdasági terményekben, termesztett növényállományokban a vetéstől a betakarításig, az erdőben, a védett természeti értékekben, a vizek halállományában, a szőlőben, valamint a gyümölcsösben másnak okozott kárt.

1.4. A vad elpusztításával okozott kár

Aki a vad elpusztításával, befogásával, zavarásával, vagy bizonyíthatóan erre irányuló kísérletével a vadászatra jogosultat a vadászati jog gyakorlásában akadályozza, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

2. A vadkár megelőzése

2.1. A vadászatra jogosult kötelezettségei a károk megelőzése érdekében:

- *a földhasználók számára elérhető módon a vadkárral kapcsolatos ügyekben hivatalos kapcsolattartót megadni;*
- *a vadászati jog gyakorlását úgy megszervezni, hogy az a föld használatával összefüggő gazdasági tevékenységgel összhangban legyen;*
- *a vad általi károkozás vagy a károkozás veszélyének észlelése esetén a földhasználóját haladéktalanul értesíteni;*
- *a vadászati hatóság által jóváhagyott éves vadgazdálkodási terv gímszarvasra, dámszarvasra, őzre, muflonra és vaddisznóra vonatkozó részét teljesíteni;*

- *fokozott vadkárveszély esetén a vad riasztásáról gondoskodni, valamint a vadkárral veszélyeztetett területre megfelelő számú és típusú, a vadkár megelőzését vagy elhárítását szolgáló vadgazdálkodási berendezést elhelyezni;*
- *ha a vadkár megelőzése másként nem valósítható meg hatékonyan, úgy a földhasználójával egyeztetve ideiglenes villanypásztorot telepíteni a kár veszélyének fennállása idejére, melynek üzemeltetéséről a vadászatra jogosult és a földhasználója közösen gondoskodik;*
- *ha a villanypásztor telepítése nem elegendő a vadkár megelőzéséhez, illetve a vadkár megelőzése másképp nem valósítható meg hatékonyan, úgy a földhasználójával egyeztetve más, a vadkár ellen célravezető szakszerű védekezési, illetve riasztási módszerek alkalmazásában közreműködni, illetve ahhoz hozzájárulni;*
- *a szükséges mennyiségben és mértékben elterelő etetést végezni;*
- *a szükséges mennyiségben és mértékben vadkárrelhárító vadászatot folytatni;*
- *a nagyvadállomány túlszaporodása esetén - a fokozott vadkárveszélyre tekintettel - a vadászati hatóságnál idényen kívüli állomány szabályzó vadászat engedélyezését kezdeményezni.*

A vadászatra jogosult a mezőgazdálkodáson, illetve az erdőgazdálkodáson kívül okozott károk megelőzése érdekében - vadveszély esetén - az út létesítőjénél, illetve fenntartójánál, továbbá a vasút létesítőjénél, fenntartójánál, valamint üzemeltetőjénél megfelelő védelmi berendezések létesítését, illetve közúti, vasúti jelzések elhelyezését kezdeményezheti. Az út, illetve a vasút létesítője, fenntartója, valamint üzemeltetője - ha a vadászatra jogosult a létesítés vagy az elhelyezés, továbbá a fenntartás, valamint az üzemeltetés költségeit vállalja - köteles a kezdeményezésnek helyt adni.

Ha egyes vadfajok állománya a mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási tevékenység folytatását, az élőhelyen található termékeket, terményeket, a mesterséges vizek halállományát, a vadászterület biológiai életközösségét, valamint a védett természeti területet jelentősen veszélyezteti, **kezdeményezhető az adott vadfaj állományának csökkentése.**

A vadászati hatóság a károsult kérelmére, illetőleg az erdészeti vagy természetvédelmi hatóság kezdeményezésére, vagy hivatalból **kötelezi a vadászatra jogosultat az egyes vadfajok állományának meghatározott határidőn belüli csökkentésére vagy a szükséges védőintézkedések megtételére.**

Ha a vadászatra jogosult a vadállomány-szabályozási kötelezettségének nem, vagy nem a határozatban meghatározott módon tesz eleget, a vadászati hatóság a vadászatra

jogosult költségére határozatban **hatósági vadászatot rendelhet el**. A határozatban meg kell jelölni az elejtendő vad fajtát, valamint darabszámát.

2.2. . A föld használójának kötelezettségei a vadkárok, valamint a vadban okozott károk megelőzése érdekében:

- *a vadkár elhárításában, illetve csökkentésében a vadászatra jogosulttal egyeztetett, és a károk elhárítására vagy csökkentésére alkalmas módon közreműködni;*
- *a károsodás vagy a károkozás veszélye esetén a vadászatra jogosultat haladéktalanul értesíteni és tájékoztatni;*
- *a károkozás csökkentése érdekében közvetlenül az erdősült terület mellett található, mezőgazdasági tábla esetén gondoskodni arról, hogy az erdősült terület szélétől legalább 5 méter szélességben olyan mezőgazdasági kultúra kerüljön termesztésre, amely magassága alapján lehetővé teszi az erdőből kiváltó vad észlelését és vadkárrelhárító vadászatát;*
- *az általa szakszerű agrotechnológiával művelt, a vad általi károkozás ellen a tőle elvárható mértékben és módon védett területeket a kritikus időszakokban ellenőrizni;*
- *nagy értékű növénykultúra esetében, illetve a fokozottan vadkárveszélyes területen fokozottan közreműködni a vadkár megelőzése és elhárítása tekintetében;*
- *a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni;*
- *a mezőgazdasági tábla esetén hozzájárulni, hogy a vadászatra jogosult ideiglenesen, vadkárrelhárító vadászatok célját szolgáló berendezéseket létesítsen, ha a létesítés és fenntartás költségeit a vadászatra jogosult fedezi;*
- *apróvadás vadászterületen az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott táblák kaszálása során vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt használni.*

Ha a föld használója e törvény szerinti, rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségének szakszerű és a károk elhárítására, csökkentésére alkalmas módon nem tesz eleget, a vadkárt a föld használójának a terhére kell figyelembe venni.

3. A vadkár összegének megállapítása, a vadkárigény érvényesítése

Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kár megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől, illetve észlelésétől számított tizenöt napon belül írásban kell közölni a kárért felelős személlyel.

Mezőgazdasági vadkárt a vadkár-felmérési szabályok szerint a következő időszakokban lehet bejelenteni, igényelni:

- őszi gabona október 1. – július 31.
- tavaszi gabona április 1. – augusztus 31.
- kukorica április 15. – november 15.
- burgonya április 15. – október 15.
- napraforgó, szója április 15. – szeptember 30.
- borsó március 1. – augusztus 30.
- szőlő, gyümölcsös egész évben

Ha a károsult és a kárért felelős személy között a közléstől számított **öt napon belül nem jön létre egyezség** a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről, és a károsult kárának megtérítését nem közvetlenül a bíróságtól kéri, a károsult **a károkozás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző) öt napon belül** írásban vagy szóban kérelmezheti a károsult és a kárért felelős személy közötti egyezség létrehozására irányuló kárfelmérési eljárás lefolytatását. A határidő elmulasztása esetén a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti igazolási kérelemnek van helye.

A kár megállapítását a miniszter által rendeletben meghatározott **képesítéssel rendelkező kárszakértő végezheti**. A szakértőt a jegyző három munkanapon belül rendeli ki.

A kár felmérését **a kirendeléstől számított öt napon belül** kell lefolytatni. A kárfelmérést akkor is le kell folytatni, ha a kár bejelentése az előírt határidő után történt.

Ha késedelmes bejelentés miatt a kár vagy mértékének megállapítása bizonytalanná válik, ezt a bejelentő terhére kell figyelembe venni.

A vadászatra jogosult, illetve a föld használója **az egyezség megghiúsulása esetén három munkanapon belül kérheti másik szakértő kirendelését**, a költségek előlegezése mellett. Ebben az esetben a kárral érintett földterületen lévő termények betakarítására csak az újabb szakértői vizsgálat befejezése után kerülhet sor.

A szakértő köteles a kárfelmérésről készült jegyzőkönyvet haladéktalanul átadni a jegyzőnek, aki a szakértői vadkárfelmérési jegyzőkönyvben foglaltak alapján **egyezség létrehozását kísérli meg** a felek között a kár megtérítésére vonatkozóan.

Ha a felek között kötött egyezség megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek, nem sérti a közérdeket, mások jogát vagy jogos érdekét, valamint tartalmazza a kötelezett kártérítésre vonatkozó kötelezettségvállalását, a felek által előlegezett eljárási költség felek általi viselését, a kártérítés (eljárási költség) összegét és pénznemét, a teljesítés módját és határidejét, **a jegyző az egyezséget határozatba foglalja és jóváhagyja**.

Ha a felek között nem jött létre egyezség vagy az nem hagyható jóvá, a jegyző az eljárást megszünteti. A károsult az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított **harminc napon belül kérheti a bíróságtól kárának megtérítését.** A határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

4. A vadkár pénzügyi fedezete

A vadászatra jogosult a vadkárért fizetendő kártérítés fedezete biztosítása érdekében elkülönített számlán pénzügyi alapot, vadkár alap hoz létre.

A vadászatra jogosult az adott vadászati évet megelőző vadászati évben a vadászatra jogosult által a vadkárért kifizetett kártérítés mértékének megfelelő összeget a vadkár alapon a vadászati év novemberének 1. napjáig biztosítja.

A vadászatra jogosult a vadkár alap összeg befizetésének igazolását a vadászati hatóság részére a vadászati év november 15-ig megküldi.

A vadászatra jogosult a vadkár alap terhére teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt egyezséggel vagy jogerős bírósági ítélettel megállapított vadkár megtérítése érdekében teljesíthet kifizetést.

A vadászati hatóság a vadászatra jogosultat törli a nyilvántartásból, ha

- a vadkár alap képzését nem igazolja a teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt egyezséggel, vagy
- jogerős bírósági ítélettel megállapított kártérítési kötelezettségének nem tesz eleget.

A vadászatra jogosult kártérítési kifizetési kötelezettségét abban az esetben is teljesíti, ha a vadkár alapon elkülönített összeg a kárt nem fedezi.